

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

LISTA POTRZEB MIESZKAŃCÓW POLESIA

FUNDACJA 2035 oraz Stowarzyszenie Obszary Kultury w terminie od 1 maja do 31 grudnia 2016 r. w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizowały projekt „Nasze osiedle: Razem decydujemy!”.

Celem projektu, było zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców Łodzi i włączanie ich w procesy decyzyjne dotyczące lokalnych wspólnot, w szczególności miejskich wspólnot osiedlowych.

Projekt adresowany był w szczególności do mieszkańców 8 osiedli dzielnicy Polesie: Żłotno, Zdrowie-Mania, Montwiłła-Mireckiego, Karolew-Retkinia Wschów, Retkinia Zachód-Smulsko, Lublinek-Pienista, Stare Polesie, Koziny.

Cel polegający na zwiększeniu zaangażowania mieszkańców Łodzi w tworzenie priorytetów rozwojowych dla przestrzeni osiedlowych osiągnięty został poprzez m.in.:

1. stwarzanie możliwości aktywnego działania na rzecz lokalnej społeczności – wzięcie udziału w dyskusji nad priorytetami rozwojowymi
2. uczestnictwo w dyskusji nad Budżetem Obywatelskim oraz zadaniami i rolą rad osiedli
3. konsultacje i wsparcie techniczne przy głosowaniu w BO
4. tworzenie listy lokalnych potrzeb mieszkańców
5. zwiększenie wiedzy prawnej i wzmacnianie kompetencji obywatelskich i organizacyjnych mieszkańców (warsztaty edukacyjne, maratony pisania wniosków do BO, wypracowanie wzorów narzędzi promocji swoich działań, praktyki współpracy mieszkańców z radami osiedli).

Lista lokalnych potrzeb wypracowana została w ramach spotkań deliberacyjnych z mieszkańcami Polesia.

Następujące pytania zainicjowały rozmowę na temat potrzeb mieszkańców Polesia

1. Czy mamy satysfakcję z zamieszkania w swoim osiedlu
2. Czy dobrze znamy swoje osiedle
3. Czy znamy jego historię
4. Co wyznacza jego tożsamość
5. Czy znamy administracyjny podział dzielnicy na osiedla, czy tylko nazwę związaną ze spółdzielnią mieszkaniową lub nazwę historyczną
6. Czy znamy instytucje publiczne w osiedlu, czy z nich korzystamy
7. Czy znamy swoją Radę Osiedla, czy wiemy, gdzie rezyduje
8. Czy znamy działania i inicjatywy podejmowane w osiedlu, czy bierzemy w nich udział

Kontakt z biurem projektu:
+48 535 291 173
+48 603 866 547

Fundacja 2035
ul. Srebrna 11 lok. 7
91-316 Łódź
KRS: 0000463170

Stowarzyszenie Obszary Kultury
ul. Krzemieniecka 2A
94-030 Łódź
KRS 0000300908

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

9. Czy głosujemy na zadania z budżetu obywatelskiego, czy znamy wnioski w budżecie na 2017 dotyczące osiedla
10. Czy znane są nam i wykorzystujemy inne narzędzia partycypacji obywatelskiej
11. Czy mieszkańcy powinni decydować o wszystkich planowanych w osiedlu zmianach
12. Jak pobudzać inicjatywy lokalne na rzecz dobra wspólnego

Wśród uczestników warsztatów FIO znalazły się zarówno osoby aktywne w lokalnych społecznościach, jak i osoby mniej aktywne, zachęcane do udziału przez swoich znajomych. Dzięki temu pojawiły się różne punkty widzenia na problemy i potrzeby lokalnych społeczności.

Mieszkańcy Polesia dość dobrze oceniają zmiany zachodzące w dzielnicy w ostatnich latach i wpływające na jakość życia. Szczególnie cenią rozwiązania przestrzenne wprowadzane przy przebudowie ulic i chodników ułatwiające przemieszczanie się w osiedlach, poprawę funkcjonowania transportu miejskiego w związku z gruntowną przebudową ważnej dla dzielnicy osi komunikacyjnej W-Z, zielone nasadzenia pojawiające się w zaniedbanych miejscach. Dzięki pozytywnym zmianom wzrasta poczucie identyfikacji z dzielnicą i miastem. Nie oznacza to, że nie można dokonać kolejnych zmian, które wpłyną na poprawę jakości życia. Zależy im na tym, by żyło się w niej lepiej i wygodniej.

Mieszkańcy Polesia częściej niż inni łodzianie wrażają zadowolenie ze swego miejsca zamieszkania, z położenia w sąsiedztwie terenów zielonych (blisko Ogrodu Botanicznego, ZOO, Polesia Konstantinowskiego, Parku im. J. Piłsudskiego i terenów spacerowych w okolicy Smulska) i z charakteru dzielnicy. Systematycznie wzrasta stopień identyfikacji z miejscem zamieszkania i zwiększa się chęć wpływu mieszkańców na decyzje dotyczące zmian w najbliższym otoczeniu. Coraz więcej zrealizowanych dogodnych rozwiązań w infrastrukturze powoduje przesuwanie się zainteresowania lokalnych społeczności z potrzeb ze sfery „twardej” na potrzeby „miękkie”. Uwaga mieszkańców dzielnicy skupia się teraz na uczestnictwie w kulturze, rekreacji, dostępie do informacji, tworzeniu miejsc spotkań, edukacji oraz realizacji małych inicjatyw oddolnych.

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

UWAGI DOTYCZĄCE TRANSPORTU I RUCHU ULICZNEGO

- Transport publiczny, z którego korzystają różne grupy mieszkańców dzielnicy, dojeżdżający głównie do centrum miasta można usprawnić poprzez udoskonalanie systemów zarządzania ruchem. Niedostosowana do ruchu ulicznego sygnalizacja świetlna powoduje dużą stratę czasu wszystkich osób także tych korzystających z własnych pojazdów jak i pieszych. Źle ustawione światła (na ogół są to długie przerwy między zmianami koloru sygnalizacji) nie wpuszczają na puste już skrzyżowania uczestników ruchu i są powodem ryzykownych zachowań pieszych, którzy chcąc dogonić pojazdy komunikacji publicznej przebiegają przez jezdnie na czerwonym świetle. Sytuacja ta występuje w wielu miejscach, najbardziej niebezpieczne są skrzyżowania i przejścia zlokalizowane przy dworcu Łódź Kaliska. Tramwaje poruszające się po wydzielonych torowiskach po zmianie świateł nie ruszają prosto wraz z samochodami lecz muszą odczekać, aż minie czas przeznaczony dla samochodów skręcających w lewo, a często na pasie do lewoskrętu nie ma pojazdów. Trudno więc mówić o priorytecie dla transportu publicznego i inteligentnym zarządzaniu ruchem. Poprawa ustawienia świateł na dużych skrzyżowaniach w taki sposób, aby transport publiczny był rzeczywiście uprzywilejowany, ustawienie świateł w stałej opcji „zielone dla pieszych” w miejscach o małym natężeniu ruchu i ulicach wewnątrz osiedli to niezbędne zmiany w systemie zarządzania ruchem.
- Część starego taboru komunikacyjnego, zwłaszcza tramwajowego obsługującego poleskie linie MPK nie odpowiada standardom właściwym dla nowych składów i ciągle powoduje utrudnienia we wsiadaniu do wagonów. Dotyczy to linii 12 i przystanków przy ulicy Zielonej. Wiele nieprzyjaznych dla pasażerów przystanków znajduje się na terenie Starego Polesia przy ulicach Legionów i Gdańskiej. Nowy tabor tramwajowy, szczególnie niektóre wagony typu PESA, obsługujące linię 10 są wyposażone w niewiele miejsc do siedzenia, jest w nich za mało uchwytów. W środkowej części wagonów pasażerowie mają trudności w utrzymaniu równowagi
- Kierowcy autobusów oczekujących na odjazd z „krańcówek” (na przykład przy Maratońskiej/Popiełuszki) nie chcą lub nie mogą

Kontakt z biurem projektu:

+48 535 291 173

+48 603 866 547

Fundacja 2035

ul. Srebrna 11 lok. 7

91-316 Łódź

KRS: 0000463170

Stowarzyszenie Obszary Kultury

ul. Krzemieniecka 2A

94-030 Łódź

KRS 0000300908

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

wpuszczać do pojazdów pasażerów, niezależnie od pogody i czasu oczekiwania. Pasażerowie muszą czekać na przystankach, co jest niedogodne w przypadku braku miejsc do siedzenia lub przy niesprzyjającej aurze. MPK powinno wprowadzić uregulowania pozwalające na wcześniejsze wsiadanie pasażerów do pojazdów.

- MPK Łódź powinno wprowadzić całoroczny, zryczałtowany bilet dla młodszych seniorów – emerytów nie korzystających z darmowych przejazdów po 70 roku życia. Jest to rozwiązanie stosowane w innych miastach, wygodne dla korzystających i zapewniające pewny dochód przewoźnikowi.
- Kolej aglomeracyjna, która służy mieszkańcom do poruszania się między odległymi dzielnicami, powinna w granicach miasta być bezpłatna dla osób po 70 roku życia, tak jak przejazdy MPK

UWAGI DOTYCZĄCE URBANISTYKI, ZIELENI, ESTETYKI PRZESTRZENI

- Mieszkańcy miasta są zmęczeni dyktatem developerów, obecnie głównych inwestorów w budownictwie mieszkaniowym, wkraczających wbrew zasadom urbanistyki w ostatnie wolne przestrzenie w pobliżu istniejącej zabudowy. Powstające budynki są często niedostosowane do architektonicznego kontekstu. Najbardziej irytują zajmujące duże obszary zamknięte osiedla, które utrudniają swobodne przejścia w wielu kierunkach, z furtkami w płotach dla odgradzających się mieszkańców, którzy swobodnie korzystają z istniejącej obok infrastruktury, i położonych w pobliżu terenów zielonych. Niepokój mieszkańców Retkini wywołują plany budowy kilku wieżowców przy ulicy Kusocińskiego, tuż za ogrodzeniem Ogrodu Botanicznego. Uważają, że władze samorządowe nie powinny wydawać zgody na tak kontrowersyjne inwestycje, Nie powinno być zgody na oddzielanie od struktury miasta dużych obszarów jako osiedli zamkniętych, bo działa to na niekorzyść wszystkich pozostałych mieszkańców. Konieczne jest jak najszybsze tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, by mieszkańcy istniejących osiedli, nie czuli się zagrożeni możliwością wybudowania pod ich oknami obiektu zasłaniającego widok lub odcinającego dostęp światła.

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

- Mimo sporej ilości zieleni na Polesiu uczestników warsztatów niepokoi łatwość uzyskania zgody na wycinkę starych, ale zdrowych drzew, rosnących między budynkami, której dokonuje się na prośbę pojedynczych osób, lokatorów bloków. Mieszkańcy chcą lepiej poznać zasady wydawania zgody na wycinkę drzew, zwłaszcza zdrowych, przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa UMŁ, dowiedzieć się, jakie kryteria są brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji. Planowane większe wycinki drzew powinny być konsultowane z mieszkańcami z danego terenu i podejmowane tylko wówczas, gdy drzewa są uschnięte. Plany modernizacji chodników nie powinny uwzględniać wycinki drzew ku wygodzie wykonawcy inwestycji.
- Upowszechnia się proekologiczna postawa dotycząca zwłaszcza miejsca zamieszkania. Mieszkańców Polesia bulwersuje ciągle spotykane zanieczyszczanie środowiska poprzez emisję szkodliwych gazów i spalanie śmieci (piece Starego Polesia), odprowadzanie ścieków do rzek, wywożenie śmieci do lasów, na łąki i w okolice torów kolejowych (na obrzeżach Retkini) oraz utrzymujący się jeszcze, mimo poprawy, nonszalancki stosunek do czystości na ulicach, o czym świadczą śmieci papierowe i plastikowe oraz psie odchody obecne na chodnikach.

UWAGI DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA

- Fasady odnowionych budynków mieszkalnych bywają niszczone i pokrywane napisami, podpalane są pojemniki na śmieci przez młodych ludzi związanych, jak sądzą mieszkańcy ze środowiskami kibolskimi lub nudzące się grupy młodzieży. Starsze osoby odczuwają lęk przed tymi osobami, utrwała się on jako niechęć do wychodzenia z domu. Potrzebne są częstsze kontrole policji i straży miejskiej odpowiedzialnych za dane tereny w przestrzeni osiedli oraz stosowanie monitoringu elektronicznego na większą niż dotychczas skalę. W budynkach mieszkalnych na tablicach ogłoszeń powinna znaleźć się szczegółowa informacja jaki podmiot lub osoba odpowiada za: śmietniki, utrzymanie zieleni, drogi, chodniki, oświetlenie i inne elementy

Kontakt z biurem projektu:
+48 535 291 173
+48 603 866 547

Fundacja 2035
ul. Srebrna 11 lok. 7
91-316 Łódź
KRS: 0000463170

Stowarzyszenie Obszary Kultury
ul. Krzemieniecka 2A
94-030 Łódź
KRS 0000300908

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

w lokalnej przestrzeni, czy jest to spółdzielnia mieszkaniowa, administracja komunalna, czy podmiot zewnętrzny, kto jest gospodarzem domu, kto dzielnicowym, wraz z podaniem kontaktu na potrzeby interwencji. Należy inicjować i wspierać wszelkie akcje społeczne potępiające niszczenie dobra wspólnego

UWAGI DOTYCZĄCE USŁUG

- Starzejące się łódzkie osiedla (jak na Polesiu Karolew czy osiedle Montwiłła Mireckiego) oferty usług i handlu mają niedostosowane do potrzeb niezamożnych emerytów, osób samotnych lub schorowanych. Potrzebne są tam specyficzne usługi jak niedrogie jadłodajnie dietetyczne lub bary mleczne, gdzie można tanio i zdrowo zjeść. Sposób funkcjonowania handlu i usług winien uwzględniać potrzeby starszych mieszkańców. Sklepy spożywcze, gastronomia, pralnie chemiczne, prasownie, biblioteki powinny oferować zakupy na telefon, dowóz produktów i posiłków do domu, odbiór i dostawę bielizny, udostępnianie książek osobom nie mogącym opuścić domu, starszym lub chorym. Samorząd powinien wspierać inicjatywy drobnych przedsiębiorców i podmiotów ekonomii społecznej, które w ramach swej działalności będą świadczyć tego typu usługi.
Starsi mieszkańcy chcą także w osiedlu, jak najbliżej miejsca zamieszkania korzystać z klubów, wydarzeń kulturalnych, zajęć edukacyjnych i warsztatów.

UWAGI DOTYCZĄCE PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I OBYWATELSKIEJ

- Mieszkańcy Polesia często nie mają wiedzy na temat podziałów administracyjnych dzielnicy na osiedla. Z reguły identyfikują się tylko ze swoją spółdzielnią mieszkaniową i zgodnie z jej nazwą określają swoje osiedle lub używają nazwy historycznie, geograficznie lub zwyczajowo przypisanej do danego terenu. Nie zdają sobie sprawy, że dzielnica podzielona jest na 8 obszarów, którymi zajmują się Rady Osiedli. Niektórzy nie wiedzą, że Jednostki Samorządu Terytorialnego w ogóle istnieją i służą mieszkańcom, inni nie znają kompetencji Rad, sposobu

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

funkcjonowania i możliwości wspierania mieszkańców (także finansowego) w ich inicjatywach. Większość nie uczestniczy w wyborach do rad (frekwencja nie przekracza 10%), nie zgłaszają do rad problemów społecznych, nie realizują wspólnie z radami swoich pomysłów. Niewiedza na temat przynależności miejsca zamieszkania do obszaru danej JST sprawia kłopoty przy identyfikacji osiedla w głosowaniu na budżet obywatelski, sprawia trudności w rozpoznaniu zadań. Najlepszy kontakt i współpracę z Radami mają mieszkańcy małych, wydzielonych osiedli, jak Montwiłła Mireckiego, najgorzej jest w wielotysięcznych osiedlach.

- Zdecydowanie niewystarczająca jest wiedza mieszkańców na temat narzędzi partycypacji obywatelskiej (poza popularnym budżetem obywatelskim), zwłaszcza o możliwości skorzystania ze środków przeznaczonych przez samorząd na inicjatywy lokalne. większość uczestników spotkań dowiedziała się o możliwości skorzystania z tego narzędzia w czasie realizacji projektu.
- Niewystarczający jest udział osób starszych w głosowaniu na zadania budżetu obywatelskiego i sytuacja ta nie zmienia się od 3 lat. Do osób nie posiadających kompetencji cyfrowych nie dociera kompleksowa informacja o wszystkich zadaniach i jeśli w ogóle głosują, to na zadania wskazane im przez zainteresowane podmioty, jak szkoły, przychodnie zdrowia, spółdzielnie mieszkaniowe. Wyborcy nie wykorzystują pełnej puli głosów, lub nie oddają ich na zadania ogólnołodzkie, bo wobec braku w bieżącym roku gazetki BO można się z nimi zapoznać tylko na stronie UMŁ w internecie.
- Mieszkańcy Polesia w zbyt małym stopniu angażują się w spotkania i konsultacje ogłaszane przez władze samorządowe w sprawach ważnych społecznie. Wszyscy łodzianie chętniej uczestniczą w konsultacjach i spotkaniach, gdy odbywają się one w pobliżu ich miejsca zamieszkania, bardzo rzadko docierają na konsultacje w salach UMŁ. Dlatego ważne jest skuteczne poinformowanie, nie tylko internetowe na stronach UMŁ, gdzie i kiedy mogą się wypowiedzieć. Jeśli konsultacje dotyczą zmian w przestrzeni miejskiej bliskiej mieszkańcom danego obszaru, zawiadomienia o miejscu i terminie ich przeprowadzania powinny znaleźć się na klatkach schodowych.

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

- Pojawiające się lokalne inicjatywy i aktywności mieszkańców, podejmowane przez grupy nieformalne oraz chęć odbywania cyklicznych spotkań natrafiają na podstawową przeszkodę – brak choćby niewielkich przestrzeni, stałych miejsc spotkań, w których można by zostawiać swoje niezbędne wyposażenie. W poleskich osiedlach, w których jest niewiele wielofunkcyjnych budynków komunalnych i dominuje spółdzielcza lub prywatna zabudowa mieszkaniowa trudno zapewnić stosowną do potrzeb liczbę miejsc spotkań dla poszczególnych grup mieszkańców (seniorów, hobbystów, dzieci, młodzieży), o charakterze klubowym lub świetlicowym, w których użytkownicy czuliby się bezpiecznie i swobodnie, gdzie mogliby się umawiać na spotkania i miło spędzać czas, bez obciążeń finansowych. Wiele cennych inicjatyw ulega rozproszeniu z uwagi na zbyt skromną bazę lokalowa, pozostającą w zasobach publicznych lub w dyspozycji spółdzielni mieszkaniowych, a którą można by wykorzystać na działania oddolne. Relacje społeczne i towarzyskie najlepiej budują grupy nieformalne, ale brak im miejsc spotkań. Miejsca takiego nie ma w osiedlu Lublinek–Pienista. Mieszkańcy Polesia postulują efektywne wykorzystanie istniejących lokali (w pawilonach handlowych, szkołach) do tworzenia wielofunkcyjnych lokali osiedlowych, mogących pełnić rolę: czytelnicy, biblioteki, kawiarni/baru, klubu towarzyskiego, miejsca realizacji spotkań tematycznych i szlifowania umiejętności cyfrowych, a także centrum informacji o lokalnych wydarzeniach i inicjatywach. Ideę powstawania małych klubów osiedlowych najbardziej popierają mieszkańcy Karolewa, Retkini osiedla Piaski i Retkini Zagrodniki. Miejsca takie mogłyby stanowić wsparcie i pomoc dla osób w sędziwym wieku, często samotnych, które w poszukiwaniu kontaktu z ludźmi przebywają zimą w przychodniach zdrowia a latem w parkach
- W niewystarczający sposób wykorzystywane są w godzinach popołudniowych pomieszczenia w szkołach i w innych instytucjach, zarządzanych przez samorząd, mieszczące pracownie komputerowe i sale gimnastyczne. Jednocześnie występuje deficyt miejsc wyposażonych w sprzęt, mogący posłużyć do edukacji cyfrowej dorosłych na poziomie podstawowym, gdzie dobre efekty przynosi praca w grupach. Zajęcia prowadzone przez Latarników PCRS i Uniwersytety

Kontakt z biurem projektu:
+48 535 291 173
+48 603 866 547

Fundacja 2035
ul. Srebrna 11 lok. 7
91-316 Łódź
KRS: 0000463170

Stowarzyszenie Obszary Kultury
ul. Krzemieniecka 2A
94-030 Łódź
KRS 0000300908

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Trzeciego Wieku nie zaspokajają rosnących potrzeb pokolenia 60+, w którym wiele osób przedtem niechętnych tej edukacji przekonuje się do konieczności nabycia kompetencji cyfrowych. Mieszkańcy postulują udostępnianie na większą skalę sal w ustalonych stałych terminach, na potrzeby edukacji lub ćwiczeń i rekreacji grup mieszkańców w czasie, gdy sale nie służą wykonywaniu działalności podstawowej placówek (szkół, domów kultury, większych bibliotek).

- wzrost lojalności społecznej i poprawa relacji między mieszkańcami w środowiskach lokalnych są trudne do osiągnięcia i utrzymania. Władze miasta powinny wspierać inicjatywy oddolne, działania osiedlowych placówek kultury i projekty organizacji pozarządowych nastawione na budowanie trwałych, prawidłowych relacji w środowiskach lokalnych. Dobry efekt można uzyskać nawet dzięki przeprowadzonym prostym akcjom, jak wspólne sprzątnięcie terenów zielonych w pobliżu miejsca zamieszkania. Potrzebne są także „lokalne” strony internetowe poświęcone możliwościom podejmowania działań w organizacjach pozarządowych, centrach wolontariatu lub na rzecz swego środowiska, ułatwiające kontakt między osobami potrzebującymi konkretnej pomocy a osobami chcącymi jej udzielić. Niezbędne jest współdziałanie Rad Osiedli, spółdzielni mieszkaniowych, organizacji pozarządowych i wszystkich podmiotów działających w osiedlach dla wspierania inicjatyw mieszkańców.

UWAGI DOTYCZĄCE UCZESTNICTWA W KULTURZE

- Wiele bibliotek miejskich, w tym biblioteki poleskie prowadzi oprócz działalności podstawowej szeroko zakrojone programy zajęć dla różnych grup wiekowych i grup zainteresowań, ale nie wszystkie mają miejsce, personel i czas na zwiększanie swoich aktywności. Na Polesiu są duże „wielofunkcyjne” biblioteki, jak placówka przy Wróblewskiego 63, jak i niewielkie jak biblioteka w parafii kościoła przy Retkińskiej 127. Niektóre z bibliotek udostępniają książki osobom, nie mogącym opuścić domu, co jest dogodnie dla starszych i chorych. Mieszkańcy i Rady Osiedli współpracują z bibliotekami, dofinansowują je i dostarczają przeczytane książki.

Projekt FIO „Nasze osiedle: Razem decydujemy!” finansowany jest ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zycie kulturalne osiedli odległych od centrum koncentruje się głównie w bibliotekach. Potrzebne jest zwiększenie kulturotwórczej roli bibliotek w osiedlach na zachodnich krańcach miasta, gdzie nie ma kina, klubu, teatru, miejsc spotkań poprzez:

1. Wspieranie akcji, które inicjują już działające biblioteki,
  2. Powstanie nowych placówek lub rozwój obecnie funkcjonujących, w tym zapewnienie dostępu dla osób niepełnosprawnych i starszych (pamiętając o tym, jakie znaczenie mają biblioteki dla osób 60+, które często nie są „cyfrowe”,
  3. Finansowanie przez władze miasta działań bibliotek w szerszym zakresie niż tylko czytelnictwo,
  4. Stworzenie specjalnych programów dla bibliotek dedykowanych grupom wiekowym i grupom zainteresowań
- Potrzeby społeczne w tym edukacyjne i kulturalne dotyczą większości mieszkańców dzielnicy. Część osób korzysta z ofert proponowanych przez instytucje publiczne, odpłatnych i nieodpłatnych, z ofert organizacji pozarządowych i z wydarzeń miejskich, zwłaszcza plenerowych organizowanych przez władze samorządowe, spółdzielnie mieszkaniowe i Rady Osiedla. W ocenie osób aktywnie korzystających z dzielnicowych atrakcji oferta jest bogata i zróżnicowana, jednak nierównomiernie „rozrzucana”. Najwięcej wydarzeń ma miejsce w dużych i licznych osiedlach, jak Retkinia lub Stare Polesie. Niewiele dzieje się w osiedlach, gdzie dominuje zabudowa jednorodzinna, jak Zdrowie–Mania, Żłotno czy Lublinek–Pienista. Jako najważniejszą potrzebę społeczności wszystkich osiedli zgłaszają brak kina w dzielnicy.